

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

Transport og Boligministeriet
Rasmus Sjøholm Rønne, rsr@TRM.dk

Den 05 11 2020
D. nr. 509008
Sagsbeh. tg_lev

Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene (Støtte til etablering og drift af midlertidigt husly til uddannelsessøgende, den almene boligsektors overgang til Digital Post og forsøg med opsigelse af lejere i almene ældre- og plejeboliger).

Forsinket høringssvar på grund af manglende høring

Idet vi med stor beklagelse har måttet konstatere, at Danske Handicaporganisationer (DH), ULF, Institut for Menneskerettigheder, Lev samt flere andre relevante organisationer på området, ikke i første omgang har modtaget ovenstående lovudkast i høring, fremsender vi hermed et forsinket høringssvar. Vores bemærkninger sker med udgangspunkt i det allerede fremsatte lovforslag (L7).

Levs kommentarer til lovforslaget vedrører alene *"Forsøg med opsigelse af lejere i almene ældre- og plejeboliger"*, (nyt kapitel 14 a, § 89 a) idet vi vurderer, at den foreslåede ordning vil få meget betydelige konsekvenser for personer i Levs målgruppe.

Lev er interesseorganisationen for børn, unge og voksne med udviklingshandicap og deres pårørende. Blandt den voksne del af målgruppen bor en meget stor andel i botilbud opført efter almenboliglovgivningen, og vi antager således, at ganske mange potentielt vil kunne blive berørt af den påtænkte forsøgsbestemmelse vedr. opsigelse fra deres bolig.

Forslaget om forsøg med opsigelse af lejere bør forkastes

Den foreslåede ordning til kapitel 14 a., § 89 a. (*"Forsøg med opsigelse af lejere i almene ældre- og plejeboliger"*), indebærer, at Boligministeren kan godkende, at der kan gennemføres forsøg, hvor lejere i almene ældre- handicapboliger kan få opsagt deres lejemål, hvis (1) lejerens plejebehov stiger eller hvis (2) lejerens tilstand er blevet bedre. Forsøgene gennemføres i perioden fra 1. januar 2021 til den 1. januar 2025.

Lev finder den foreslåede forsøgsordning stærkt problematisk, og **opfordrer indtrængende til, at denne del af lovforslaget forkastes**. Vi vurderer, at forsøgene vil få betydelige negative konsekvenser for en gruppe sårbare og udsatte borgere, hvis vilkår og rettigheder til deres egen bolig vil blive forringet markant. Vi finder, at de formål, som søges opnået med forsøgene, i langt de fleste tilfælde vil kunne opnås uden at foretage så indgribende forringelser af lejerettighederne for mennesker med udviklingshandicap i botilbud opført efter almenboliglovgivningen. Servicelovens § 107 om midlertidige botilbud er således designet til de formål, som er angivet.

Ingen overvejelser om forholdet til dansk diskriminationsforbud samt Danmarks internationale konventionsforpligtelser

Vi det stærkt betænkeligt, at der intet sted i forslagets bemærkninger er overvejelser om, hvordan den påtænkte forsøgsordning forholder sig til principper i dansk handicapolitik samt FNs handicapkonvention, som Danmark har ratificeret. Efter Levs opfattelse udgør forringelsen af borgere med handicaps lejerrettigheder således et voldsomt og disproportionalt indgreb, der udelukkende er begrundet i disse borgeres behov for hjælp og støtte på grund af et handicap. Det er efter Levs opfattelse klart i strid med flere artikler i konventionen, og er desuden et markant brud med servicelovens princip om adskillelse af hjælp/service og bolig. Endelig afspejler forsøgsbestemmelsen en klar diskrimination af mennesker med handicap, hvorfor forslaget også bør vurderes i forhold til Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Hvori består "helt særlige situationer"?

Det anføres i indledningen til forslagets bemærkninger, at opsigelse af lejere i forbindelse med forsøg, kun vil kunne ske "i helt særlige situationer". Intet sted i forslaget er det imidlertid angivet, hvori disse "helt særlige situationer" består. Tværtimod angives det, at kommunens vurdering af om en beboer skal opsiges fra sin bolig, alene hviler på om det er "hensigtsmæssigt", at borgeren opsiges og dermed tvangsflyttes (bemærkningerne, afsnit 2.3.2.).

I strid med kommunens omsorgsforpligtelse.

Lev finder det uantageligt, at mennesker med behov for hjælp og støtte på grund af et handicap, skal acceptere ringere beskyttelse af deres lejerrettigheder, for at kunne modtage denne hjælp. Vi vurderer desuden, at den foreslåede model potentielt er i strid med kommunens omsorgsforpligtelse (jf. servicelovens § 82), idet det er uklart, hvordan borgeren er stillet, hvis han/hun ikke vil acceptere en

lejekontrakt, hvor de særlige opsigelsesbetingelser fremgår. Forestiller man sig, at kommunens omsorgspligt bortfalder i disse tilfælde?

Folketinget har allerede én gang afvist tilsvarende forringelser af lejerettigheder for mennesker med handicap

Vi vil desuden henlede opmærksomheden på, at den foreslåede forsøgsordning må betragtes som en variation over forslaget om såkaldte klausuler i lejekontrakter, som et flertal af Folketingets partier allerede én gang har afvist i forbindelse med forhandlingerne i 2018 om revision af servicelovens magtanvendelsesregler. Vi finder det beklageligt, at Trafik- og boligministeriet alligevel vælger at fremsætte nærværende forslag – og at der tilmed ikke skete høring af relevante organisationer, som dengang forholdt sig indgående til klausulforslaget.

Mange ubesvarede spørgsmål

Lev opfodrer som angivet til, at forslagens del om *"Forsøg med opsigelse af lejere i almene ældre- og plejeboliger"* forkastes, og vi har i ovenstående angivet de mest centrale begrundelser for dette. Vi finder imidlertid, at forslaget giver anledning til en lang række yderligere spørgsmål og uklarheden, relateret til den konkrete implementering – forhold som yderligere underbygger vores bekymring for forslagens konsekvenser for mennesker med udviklingshandicap. Det drejer sig eksempelvis om klagemuligheder, opsættende virkning af en klage, hensynet til borgerens rådighedsbeløb i ny bolig mv.

Afslutningsvis finder vi det relevant at erindre om, at mennesker med udviklingshandicap op gennem det tyvende århundrede har været gjort til genstand for talrige medicinske forsøg og omfattende rettighedskrænkelser fra danske myndigheder. Disse forsøg og krænkelser er i langt de fleste tilfælde sket med retfærdiggørelse i hensynet til 'omsorgen' for de pågældende borgere.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand